

รายงานสรุปผลการจัดทำนวัตกรรมการสอน

Fin. Camp by Vitamin M (Money)

ภายใต้โครงการ Fin. ดี We can do!!! โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ร่วมกับ ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง (ศสพ.) มูลนิธิยุวสถิรคุณ

1. แนวคิดในการจัดทำผลงาน

1.1 ความเป็นมา

การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวะนั้นจะทำให้ นักเรียน นักศึกษา มี 2 สถานภาพในบุคคลเดียว คือเป็นนักเรียน นักศึกษาและในขณะเดียวกันก็เป็นพนักงานฝึกอาชีพของสถานประกอบการ ซึ่งนอกจาก นักเรียน นักศึกษา จะได้รับความรู้ทางทฤษฎี ยังได้รับความรู้จากการฝึกประสบการณ์จริง มีทักษะในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ และนักเรียน นักศึกษา ยังได้รับสวัสดิการรวมถึงรายได้ จากการฝึกประสบการณ์ เทียบเท่ากับพนักงานของสถานประกอบการนั้น ๆ แต่ในสภาวะการณปัจจุบัน นักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เงินอย่างไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเหตุผล ฟุ่มเฟือย สุ่มหลงในค่านิยมทางวัตถุและเทคโนโลยี อีกทั้งยังขาดการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดโครงการ Fin. Camp เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมทางการเงินให้ไม่น่าเบื่อ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดทำผลงานในครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษารู้จักบริหารจัดการการเงิน มีทักษะและเป้าหมายชัดเจนในการออม และมีทักษะในการบริหารงบประมาณ รู้จักคุณค่าของเงินและสิ่งของ มีวิธีคิดพิจารณาในการใช้เงิน รู้จักสถานะการเงินจากการทำบัญชีรับ-จ่าย ใช้เงินให้เป็นประโยชน์มากที่สุด อันจะส่งผลให้การดำเนินชีวิตในอนาคตเป็นคนที่มีความคุณภาพ และสามารถนำพาประเทศไปสู่สังคมที่มีความคุณภาพอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ด้านการเงิน และตระหนักในการใช้จ่ายเงิน
- 2) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา บริหารจัดการการเงินผ่านการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย
- 3) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการการเงิน

1.3 ความรู้ทางการเงินที่นำมาใช้

- 1) การเงินส่วนบุคคล
- 2) ภัยทางการเงิน
- 3) ประกันสังคม

1.4 กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. 2 แผนกวิชาเทคนิคยานยนต์ วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ที่ออกฝึกงานในสถานประกอบการ และกลุ่มนักศึกษา ปวส. 1 ที่เตรียมจะออกฝึกงาน จำนวน 30 คน

2. ผลลัพธ์ที่ได้

- 1) นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจด้านการเงิน และตระหนักในการใช้จ่ายเงิน
- 2) นักเรียน นักศึกษา สามารถวิเคราะห์การใช้จ่ายเงิน และจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ผ่านสมุดจดแล้วไม่จน

3) นักศึกษา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเงิน และใช้ในชีวิตประจำวัน

3. รายละเอียดการดำเนินงาน

คณะทำงานได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิดในการจัดทำนวัตกรรม ดังนี้ คณะทำงานจำเป็นต้องมีความรอบรู้และคุณธรรมพื้นฐานในการดำเนินงาน คือ

เงื่อนไขความรู้	เงื่อนไขคุณธรรม
1) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงรัชกาลที่ 9 2) การวิเคราะห์การใช้จ่ายเงิน แยกค่าใช้จ่ายจำเป็น และไม่จำเป็น 3) สิทธิประโยชน์ในการประกันสังคม 4) การคำนวณดอกเบี้ยในการซื้อสินค้าเงินผ่อน 5) ภัยทางการเงินในรูปแบบต่างๆ 6) การจดบันทึกรายรับ รายจ่ายในสมุดจดแล้วไม่จน	1) มีความสามัคคี 2) มีวินัย เคารพกติกา 3) ขยัน อดทน มุ่งมั่น

คณะทำงานใช้หลักพอเพียง 3 หลักการ ในการดำเนินงาน คือ

หลักพอประมาณ	หลักความมีเหตุผล
1) ระยะเวลาในการจัดทำโครงการได้จัดสรรให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักศึกษา 2) การจัดโครงการในแต่ละฐานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกในการใช้จ่ายเงิน ให้สอดคล้องเหมาะสมกับอายุ ความสนใจ ของนักศึกษา 3) ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดโครงการได้เหมาะสม	1) เพื่อปรับวิธีคิดของนักศึกษาในการใช้จ่ายเงิน รู้ถึงผลจากการใช้จ่ายเงินของตน รวมถึงปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินในที่สุด 2) เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง
	หลักการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
	1) มีการประชุม ชี้แจง มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การจัดโครงการเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2) มีการจัดทำบัญชีรายรับ -รายจ่าย ในการจัดทำโครงการอย่างเป็นระบบ 3) วางแผนในการทำโครงการ เช่น ทดลองนวัตกรรมก่อนการปฏิบัติจริง หลังทดลองมีการประชุมหารือเพื่อปรับกิจกรรมในแต่ละฐานให้สมบูรณ์ขึ้น

การจัดทำนวัตกรรมทางการเงิน มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพร้อมๆ กันใน 4 ด้าน ดังนี้

- ใช้งบประมาณที่ได้รับ (seed money) อย่างเหมาะสม โดยไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้จัดทำนวัตกรรม - ใช้งบประมาณอย่างประหยัดแต่มีประสิทธิภาพ โดยวัสดุอุปกรณ์ในแต่ละฐาน มีการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) เช่น ฐานที่ 2 ลดจ่ายรายได้เพิ่ม ใช้กล่องกระดาษที่ใช้แล้ว เป็นกล่องเพื่อนยิ้ม ฐานที่ 6 แผนที่นักคิดใช้ไว้นิลที่ใช้แล้วมาเป็นเกมส์แผนที่นักคิด - ใช้เวลาในแต่ละฐานอย่างเหมาะสม	- มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้ทักษะด้านสังคมและการวางตัวในสังคม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการทำใบงาน โดยการแบ่งกลุ่ม - เกิดความรักและสามัคคีในหมู่คณะ ทุกคนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ได้จัดขึ้นเพื่อนำไปเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตต่อไป

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีโอกาสได้รู้ถึงบรรยากาศในการจัดกิจกรรม - ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณห้องประชุม ดอกกุณฑินข้างห้องประชุม ในระหว่างดำเนินโครงการ และ หลังเสร็จสิ้นโครงการ	- สร้างวัฒนธรรมคิดให้รอบคอบในการใช้จ่ายเงิน รู้จักอดออมแล้วจะไม่จน - การถ่ายทอดความรู้ระหว่างครู ผู้นักศึกษา เพื่อนสู่เพื่อนทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความผูกพันที่ดียึดถือเป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามสืบต่อไป

กลุ่มนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ และกลุ่มที่เตรียมจะออกฝึกงาน จำนวน 30 คนเข้าร่วมโครงการ Fin. camp โดยใช้ระยะเวลาในการเข้าฐาน ใน 1 วัน ประกอบด้วย ฐานความรู้ทางการเงิน จำนวน 6 ฐาน ดังนี้

กิจกรรมรู้จักสามัคคี/ละลายพฤติกรรม (ใช้เวลา 15 นาที)	
กิจกรรมรู้จักสามัคคี (ละลายพฤติกรรม) เป็นการสร้างความสามัคคีให้กับนักศึกษา โดยผ่านการเล่นเกมส์จับกลุ่มทักทายภาษาอาเซียน เพื่อสร้างความซื่อสัตย์ สามัคคี	
ฐานที่ 1 พอเพียงเยี่ยงพ่อ (ใช้เวลา 45 นาที)	
<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปปรับใช้กับการซื้อสินค้า การใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และ ให้ความรู้ในการจัดทำสมุดรับ-จ่าย และใบงาน วางแผนไปจุดจุดจุด...สุดสุดไปเลย - สรุปรูปร่างพอเพียงเยี่ยงพ่อ 	

ฐานที่ 2 ลดจ่าย รายได้เพิ่ม (ใช้เวลา 45 นาที)	
<p>-ให้ความรู้เรื่องค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และไม่จำเป็น ทำอย่างไรที่จะให้ค่าใช้จ่ายกลับมาเป็นรายได้ วิเคราะห์ว่าค่าใช้จ่ายนั้นจำเป็นหรืออยากได้ และการเล่นเกมกล่องเพื่อนยิ้ม</p> <p>-สรุปความรู้ลดจ่าย รายได้เพิ่ม</p>	
ฐานที่ 3 สังคมมนุษย์เงินเดือน (ใช้เวลา 45 นาที)	
<p>-ให้ความรู้เรื่องเงินประกันสังคม สิทธิที่ควรได้รับจากสถานประกอบการ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับมนุษย์เงินเดือน และใบงานมนุษย์เงินเดือน</p> <p>-สรุปความรู้ สังคมมนุษย์เงินเดือน</p>	
ฐานที่ 4 คิดให้รอบก่อนเป็นหนี้ ชีวิตมีสุข (ใช้เวลา 45 นาที)	
<p>- ให้ความรู้เรื่องหนี้ การซื้อสินค้าผ่อนชำระ เช่น รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์มือถือ และบัตรเครดิต</p> <p>ใบงาน การคำนวณดอกเบี้ยของสินค้าผ่อนชำระ และบัตรเครดิต</p> <p>-สรุปความรู้คิดให้รอบก่อนเป็นหนี้ ชีวิตมีสุข</p>	
ฐานที่ 5 กัยทางการเงิน (ใช้เวลา 45 นาที)	
<p>-ให้ความรู้ "กัยทางการเงิน" โดยใช้บทบาทสมมติ และใบงานกัยทางการเงิน</p> <p>-สรุปความรู้กัยทางการเงิน</p>	
ฐานที่ 6 เกมส์ แผนที่นักคิด (ใช้เวลา 50 นาที)	
<p>-เกมส์แผนที่นักคิดเป็นการบูรณาการความรู้จากฐานที่ 1 ถึง ฐานที่ 5 ผ่านการเล่นเกมส์ แผนที่นักคิด</p> <p>-สรุปความรู้แผนที่นักคิด</p>	

4. รายละเอียดเงินทุนและทรัพยากรที่ใช้

ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากโครงการ Fin. ดี We can do!!! ของ ธนาคารแห่งประเทศไทย (Seed money) จำนวนเงิน 10,000 บาท นำไปใช้ในการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าวัสดุ (6 ฐาน ๗ ละ 1,000 บาท)	จำนวน 6,000 บาท
- ค่าของรางวัล	จำนวน 2,000 บาท
- วัสดุสำนักงาน	จำนวน 2,000 บาท

5. การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

- เชิงปริมาณ

1. นักศึกษา มีการจัดบันทึก รายรับ-จ่าย จำนวน 30 คน นักศึกษาจัดบันทึก รายรับ – จ่าย ครบ 30 วัน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.34 จัดบันทึก รายรับ- จ่าย เกินกว่า 15 วัน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66
2. นักศึกษา มีการเก็บออมเงิน โดยการหยอดกระปุก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และไม่มีการเก็บออมเงิน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40
3. นักศึกษา มีเงินเหลือจากการใช้จ่าย ร้อยละ 25 ของรายรับ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

- เชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ นักศึกษามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป คือ หลังจากเข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะฐานพอเพียงเยี่ยมพ่อ ทำให้ฉุกละหุกคิดว่า ต้องอยู่อย่างพอเพียง นักศึกษาจึงลดค่าเหล้าลงจากวันละ 50 บาท เหลือ 20 บาท และจะดื่มให้น้อยลง, มีนักศึกษาหอข้าวจากบ้านไปรับประทานที่ทำงาน ทำให้ลดค่าอาหารได้วันละ 50 บาท, นักศึกษารู้จักออม โดยหยอดกระปุกทุกวันๆ ละ 20 บาท, เมื่อเงินเดือนออกแบ่งเงินจำนวนหนึ่งให้แม่, นักศึกษามีวินัยในการจัดบันทึกรายรับ-รายจ่าย

6. แนวทางการขยายผล

-จะดำเนินการขยายผลไปยังกลุ่มนักเรียน-นักศึกษา ชมรมวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ขยายไปยังกลุ่มนักเรียนเครือข่าย (ทวิศึกษา) วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น และขยายผลไปยังกลุ่มนักเรียน-นักศึกษาต่างวิทยาลัย

7. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค

- เวลาของนักศึกษาในการเข้าร่วมโครงการ Fin. ดี We can do!!! เนื่องจากนักศึกษาฝึกงานในวันจันทร์-เสาร์ จึงต้องใช้เวลาในวันหยุดคือวันอาทิตย์ในการเข้าร่วมโครงการ
- ภาระงานหลักของครู ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดทำโครงการฯ ต้องใช้เวลาในวันหยุด เสาร์-อาทิตย์
- งบประมาณในการดำเนินโครงการฯ สำหรับการขยายผลไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

- ในช่วงการโหวตโดยใช้ VDO clip แนะนำทีมและข้อเสนอนวัตกรรม สถานศึกษาที่มีขนาดเล็กจะมีข้อด้อยในเรื่องการโหวต

8. ความยั่งยืน

- ในการจัดทำโครงการฯ ในครั้งนี้คณะผู้บริหารให้ความสำคัญโดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วน วัสดุสำนักงาน และให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ แก่คณะผู้ดำเนินโครงการฯ
- แม้การดำเนินโครงการสิ้นสุดแล้วแต่คณะผู้ดำเนินโครงการฯ จะยังดำเนินโครงการต่อไป เช่น ให้นักศึกษาจัดบันทึกการรับ-จ่าย, ขยายผลโครงการฯ ไปยังชมรมวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ในวันที่ 9 สิงหาคม 2561 และกลุ่มนักเรียนเครือข่าย (ทวิศึกษา) โรงเรียนเซิงยีนพิทยาคม ในวันที่ 31 สิงหาคม 2561 รวมทั้งจัดทำโครงการปฐมนิเทศนักเรียน-นักศึกษา ก่อนออกฝึกงานในสถานประกอบการ โดยบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และให้นักศึกษาเข้า Camp ก่อนออกฝึกงานเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตต่อไป

คณะผู้จัดทำนวัตกรรมการสอน โครงการ Fin. Camp by Vitamin M (money) จัดทำโครงการสำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยน้อมนำหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักการทรงงานเพื่อความยั่งยืน